

Slagelse Kommune
Plan
Rådhuspladsen 11
4200 Slagelse

Friluftsrådet
Sydvestsjælland
Hans Vallentin Stoltz
Orionvej 4, 4200 Slagelse
40818554 hans@stoltz.dk

Vedr.: Friluftsrådets hørings svar til forslag til Kommuneplan 2017:

Vi har fra Friluftsrådet med interesse gennemlæst den nye kommuneplan for 2017. Den skulle gerne kunne opfylde de fleste af de beskrevne temaer fra planstrategien.

I forbindelse med bosætning og oplevelser, skal man imidlertid også påtænke nogle gode muligheder for at komme ud i naturen. Dette gælder også især for turisme, som man satser meget på.

Slagelse kommune består mest af private områder, marker og private skove, hvorfor man skal sikre sig, at de adgangsmuligheder der er, bevares og gerne udbygges, med bedre information herom.

Vi ser som en stor nyskabelse, muligheden for at etablere en Naturpark på sydkysten, og her vil vi fra Friluftsrådet meget gerne være med til at bakke op om dette fine tiltag, lige som vi var med til at starte Naturpark Åmosen op for 15 år siden.

Det er dejligt, at der i forslag til Kommuneplan 2017 er nævnt så mange gode ideer omkring natur, selvom det er jo naturligvis ikke er alt, der kan blive til noget med det samme. Friluftsrådets primære ønske er at være med til at få mange af disse gode ideer, som dygtige embedsmænd og politikere er kommet med, til udførelse, og vi vil gerne være med på forkant i samarbejdet. Vi er glade for at blive involveret i så mange projekter som muligt.

En kommunal friluftsstrategi

Som vi fremførte i forbindelse med Planstrategien, der blev vedtaget i 2016, vil vi igen ønske, at Slagelse Kommune vil udarbejde en friluftsstrategi. Det er Friluftsrådets opfattelse, at kommunerne generelt er gode til at gennemføre friluftsp projekter. Men der er ofte tale om ad hoc planlægning frem for langsigtet strategisk planlægning. Derfor vil Friluftsrådet opfordre Slagelse Kommune til at drøfte værdien, perspektiverne og mulighederne ved at have en kommunal friluftspolitik, der er tværfagligt funderet.

En friluftspolitik eller -strategi kan blandt andet forholde sig til:

- Integration i forskellige planer og koordinering mellem forskellige forvaltninger
- Sundhed
- Turisme
- Bosætning
- Balance mellem benyttelse og beskyttelse
- Klimatilpasning

Man har i Slagelse Kommune nu et samarbejdsudvalg på tværs af centrene, og det er oplagt at tænke planlægning af friluftsliv ind i et sådant forum, idet friluftslivet har så mange forskellige berøringsflader i den kommunale forvaltning. Her kunne man samlet arbejde med både: Natur, adgang, motion, sundhed, turisme, plan og skoler mv.

Ser man f.eks. på stier i dag, er det Friluftsrådets opfattelse, at de nu ikke mere skal behandles i Plan, men i Natur og Miljø. Stiplanlægning er et godt eksempel på et friluftsemne, der har betydning på tværs af forskellige centre i forvaltningen.

I Plan skal det sikres, at der indbygges adgang med stier og grønne områder i lokalplaner og tages hensyn til forbindelse til andre steder og stier. Andre centre skal sikre, at stierne etableres, at de formidles, gerne med skilte og foldere, og ikke mindst at de bliver brugt, eksempelvis af skoler, ældrecentre turister mv.

Friluftsrådet har nedenstående kommentarer til specifikke afsnit i planen:

Da der kun er få ændringer i nedenstående afsnit i forhold til kommuneplanen fra 2013, vil vi tillade os at gentage nogle af vores kommentarer til denne igen. *Kommentarer er angivet med kursiv i nedenstående.*

Masterplan Slagelse:

Slagelse - købstaden i udvikling. Den grønne ring (s. 5)

"Masterplanen fastholder den tidligere planlægning, hvor den grønne ring omkring Slagelse, mellem bebyggelsen og omfartsvejen, skal danne en klar afgrænsning af byområdet ud mod det åbne land."

Dette er en fin formulering, men netop den grønne ring, er der ikke arbejdet ret meget på. Nogle forstår den som et grønt område langs motorvej og ringvej mv., men den er oprindeligt tænkt som en befæstet god sti hele vejen rundt om byen i det grønne område. Et godt eksempel er det krav, der er indføjet i lokalplanen nr. 1011. Da vi sammen med Slagelse Kommune anvender denne sti på Kløverstierne, har vi fået lovning på, at stien videreføres over lokalplan nr. 1085 op til Bakkevej. Vi håber derfor snarest, at dette kan ske, nu da denne plan er taget ud.

Vi vil desuden gøre opmærksom på, at med det nye boligområde ved Ringvejen, er der kun beskrevet et grønt område, ikke stier.

Endelig bør den grønne ring formidles på et stikort over byen.

Idræt: (s.14)

"I forbindelse med det nyetablerede regnvandsbassin ved det gamle stadion, kan der gives mulighed for etablering af udendørs skøjtebane."

Skøjtebanen er allerede etableret.

Sundhed: (s. 14)

"De grønne rum skal tilrettelægges således, at de understøtter borgernes muligheder for leg og bevægelse, samt giver plads til afslapning og mentale pusterum. De grønne rum skal ligeledes tænkes som attraktive mødesteder og udearealer, som borgerne har lyst til at opholde sig i og møde nye mennesker."

Friluftsrådet vil gerne spørge til, hvor disse grønne rum indtænkes?

Sti fra banen til skoven: (s. 17)

"Den overordnede plan, som er beskrevet i arkitektkonkurrencen "Grønt gennembrud", vil skabe bedre forhold for de bløde trafikanter, særligt cyklisterne, og omfatter en forbindelse fra Lagunen og Nordskoven over de lokalplanlagte boligområder i Slagelse Bypark, over ny cykel- og gangbro til Campus Slagelse syd for jernbanen, Stationspladsen og videre til Lystanlægget, sportsarealerne og sygehusene, ud til Slagelse skovene."

Dette stiforløb har Friluftsrådet arbejdet på sammen med Gry Mylov, men arbejdet er stoppet, dels på grund af manglende opbakning fra Kommunen, dels på grund af afventning af skovstien.

Trafik bevægelse: (s. 17)

"Det ældre eksisterende stinet i området ved sygehusene skal ligeledes forbedres og forstærkes. Stinettet vil få en rekreativ funktion i området, men kan også tænkes anvendt i forbindelse med genoptræning for sygehusets patienter. Den grønne ring omkring Slagelse mellem bebyggelsen og Omfartsvejen er fortsat planlagt som et samlet rekreativt bælte med sammenhængende stiforbindelser, der omslutter hele byen. Udformningen af den grønne ring er dog varieret og tilpasset de behov - og de muligheder - der er i de forskellige bykvarterer. Grønne kiler, f.eks. den fra Anlægget til skovområderne øst og syd for Slagelse byområde, skal supplere den grønne ring. "Lagunen" nord for rensningsanlægget skal indgå i en ny blå/grøn kile, der forbinder Campusområdet på og omkring Slagelse Station og bymidten med den kommende bynære skov lige nord for Slagelse."

Her er den grønne ring fint beskrevet, men der sker ikke noget på området.

Stierne ved sygehuset var i fokus tidligere, men nu sker der ikke noget her. Friluftsrådet var i dialog med Plan, og det resulterede i, at vi sammen med Slagelse Kommune lavede Kløverstier. Disse dog rundt i hele byen og ikke kun her.

Friluftsrådet vil gerne spørge til, hvad der skal ske med den planlagte gangbro over motorvejen, især nu hvor man ikke mere kan gå langs motorvejen på grund af sikringen. Denne bro, der vil ligge syd for sikringen, kan give en rundtur til Lystskoven.

Masterplan Korsør:

Stier: (s. 13)

"Derfor skal der i planperioden arbejdes med en bedre sammenhæng mellem hovedstierne til gang og cykling. Ligeledes skal sikkerheden og trygheden højnes med forbedring af belægning, belysning og trafiksikkerhed. De grønne områder skal udvikles med mulighed for leg og bevægelse samt mulighed for at slappe af og tage et mentalt pusterum. Der kan bl.a. arbejdes på at lave opholdssteder langs naturstien rundt om Korsør Nor, hvor borgerne kan tage en pause og slappe af. Det er muligt at komme rundt om Korsør Nor på en natursti, kombineret med det eksisterende vejforløb. Der skal fortsat arbejdes på at få hele stiforløbet til at hænge bedst muligt sammen - og tættest muligt på vandet. Der er behov for en tydelig og tryk stiforbindelse igennem golfbanen i Tårnborgparken, både som motionssti og for at skabe en attraktiv og sammenhængende forbindelse mellem Hotel Comwell og den sydlige del af Halsskov."

Der er her mange gode ideer, der kan fremmes. Vi har fra Friluftsrådet sammen med Slagelse Kommune udarbejdet Kløverstier, der er både med folder og er markeret i området. Her er netop den ønskede sti gennem golfområdet med.

Masterplan Skælskør:

Stier og forbindelser: (s. 11)

”Skælskør indgår i Slagelse Kommunes stiplan. Generelt er Skælskør godt forsynet med stiforbindelser mellem boligområderne og bymidten, men visse steder er stierne dårligt sammenhængende, udsatte for oversvømmelse eller dårligt belyst. I tråd med kommunens Natur- og Sundhedspolitik er det målet i planperioden, at der arbejdes for en bedre og tydeligere sammenhæng mellem stierne.”

I dette afsnit fremføres som det første, at Skælskør indgår i Slagelse Kommunes stiplan. Men der findes ikke en sådan stiplan.

Friluftsrådet mener, at en bedre og tydeligere sammenhæng mellem stierne er et vigtigt fokusområde og ser frem til det videre arbejde med dette.

1.1: Byudvikling

Retningslinjer:

”1.1.11 Befolkningens adgang til friluftsarealer skal fremmes. Grønne områder og forbindende stier skal være en del af byudlæggen.”

Friluftsrådet mener, at dette bør defineres yderligere, idet det ikke er nok med grønne striber langs vejene, men der bør etableres parker, med friluftsfaciliteter til naturoplevelse, motion mv.

3.1 Friluftsliv ved vandet

Redegørelse:

”Strande

Slagelse Kommune har 20 kommunale strande og fem private. Strandene er meget forskellige. Der er både mulighed for at besøge strande, hvor der er fred og ro, strande, hvor der er flere naturoplevelser og strande, hvor der er mulighed for leg og aktivitet sammen med en masse andre mennesker.

Slagelse Kommune arbejder for at fastholde en god vandkvalitet for samtlige badestrande i kommunen. Badevandet er af så høj kvalitet, at de fleste af strandene kan opnå Blå Flag-kvalitetsstempet. I 2016 havde Slagelse Kommune seks Blå Flag strande, hvor der, ud over det gode badevand, er de faciliteter på land, som Blå Flag kræver.”

Friluftsrådet mener, at det ikke kun er strande med Blå Flag, der skal forsynes med friluftsfaciliteter.

Det er fint med god adgang til kysten, men der mangler stadig adgang flere steder på grund af private lodsejere, bl.a. herregårde ved sydkysten.

3.2 Golfbaner:

Redegørelse:

”Slagelse Kommune vil i planperioden medvirke til og understøtte, at kommunens golfbaner fortsat kan udvikle sig til at blive attraktive for et bredt udsnit af kommunens borgere og

besøgende, samt sikre at kommunens golfbaner understøtter yderligere bosætning og turisme i kommunen."

Vi har fra Friluftsrådet nu lavet markerede stiforløb i Skovsø Naturpark med golfbanen ved Slagelse. Friluftsrådet mener, at disse stiforløb bør lægges på hjemmesiden, så man kan se og printe dem ud. Ligeledes bør de også fremgå på Friluftsguiden.

Friluftsrådet mener ikke, at det er nok, at der gives adgang og laves stinet. På arealer, der er kommunale, bør det oplyses, at der er adgang overalt, ligesom der kan opføres faciliteter som shelter, madpakke/naturhytter, borde og bænke samt formidling om naturen. Der mangler rigtige toiletter i Skovsø bynære park.

3.4 Naturskoler:

Redegørelse, afsnit 2:

"Byrådet ønsker at øge borgernes viden om og interesse for naturen, understøtte brugen af udendørsaktiviteter i forhold til dagtilbud og undervisning, fremme adgangen til naturen samt fastholde og udvikle naturskoleaktiviteter for børn og unge."

Ovenstående bør også omfatte foreninger, voksne, familier og turister.

Redegørelse, afsnit 4:

"Støttepunkter er Naturbaserne, som er et bestemt sted i skoven eller landskabet med eller uden bygning. Der er knyttet et depot med udstyr og en bålplads til støttepunktet, og eventuelt en lejrplads. Der er naturbaser i Bildsø Skov og i Slagelse Skoleskov."

Naturbaserne bør fornyes og der bør laves flere, se f.eks. til Næstved med egen flot naturskole og 10 nye naturbaser, som alle kan bruge.

Den nye naturmaterieltrailer til skoler mv. er dog et rigtig fint tiltag.

3.5 Stier:

Retningslinjer:

"3.5.1 Stitemaet fremgår af kortbilag 3.5."

Dette kortbilag er ikke anvendeligt, men blev lavet akut efter at den rigtige stiplan blev droppet.

Det er fint med en beskrivelse af ønsker om, hvor der skal være flere stier, men der bør være en bedre plan for hele kommunen.

"3.5.11 Stierne skal i videst muligt omfang skiltes, og informationstavler skal opsættes for at oplyse om stedet, ruten og tidspunkter for færdsel."

Det vil være et fint tiltag, men der er ikke sket meget her. Der bør opsættes oplysningsskilte om spændende naturområder.

"3.5.12 Slagelse Kommune vil udarbejde en handleplan for, hvordan kommunen vil prioritere og gennemføre realiseringen af nye oplevelsesstier."

Vi håber at dette sker meget snart, og Friluftsrådet vil meget gerne bidrage til arbejdet. Der bør som tidligere aftalt nedsættes en brugergruppe med lokale og friluftorganisationer samt landmænd mv. Den tidligere blev meget pludseligt nedlagt.

Redegørelse, afsnit 1 og afsnit 5:

"Kommunen målsætter og prioriterer borgernes sundhed højt. Stiprojekter er derfor et væsentligt led i kommunens opbygning af en friluftsmæssig infrastruktur. Stinettet skal kunne bringe folk til og fra arbejde, og stier skal forbinde de attraktive områder for friluftslivet indbyrdes - og med de større bysamfund. Betegnelsen "rekreative stier" i kommuneplanen skal derfor geografisk dække hele kommunen og være et brugbart net i mere end én forstand."

"Kommuneplanen giver mulighed for, at der udarbejdes en mere detaljeret stiplan. Når dette arbejde påbegyndes, vil det ske i samarbejde med relevante interesseorganisationer og lodsejere. Stiplanen skal søges udarbejdet, så stinettet giver mulighed for oplevelse af det alsidige og forskelligartede landskab, der findes i Slagelse Kommune."

Med udgangspunkt i dette gamle punkt, opfordres til at inddrage interesseorganisationer i udvalg for at få etableret markerede stier, der er beskrevet i foldere og på hjemmeside med natur- og kulturhistorie.

Det er vigtigt, at landbruget er med, idet vi kunne ønske os flere "Spor i landskabet", end det ene der er i Slagelse Kommune. Lige nu er der mulighed for ekstra finansiering ved etablering af disse.

Stiplanen er vigtig, for at borgere og turister mv. kan se, hvor de må gå, cykle eller ride.

Vi har fra Friluftsrådet og fra turistkontoret efterlyst genoptryk af mange fine naturfoldere i kommunen. Måske bare liggende på hjemmesiden. Der er nogle få på hjemmesiden over Skælskør, som Plan genskrev for få år siden. Jeg hører at borgerne har svært ved at finde dem, idet de heller ikke er promoveret.

Ligeledes har vi tidligere haft stikort over byerne, især Slagelse fra "Grøn kommunes" tid. Disse bør opdateres og gøres tilgængelige.

Friluftsguiden bør desuden vedligeholdes. Hverken stier i Skovsø Naturpark eller Kløverstier i Korsør er indtegnede, ligeledes ikke hjertestien i Korsør. Hvorfor henvises der ikke til foldere, der kan printes fra hjemmesiden?

9.9 Naturpark

"Kystområdet fra Bisserup og til Agersø er udpeget med potentiale som regional naturpark. Området indeholder mange biologiske, geologiske, kulturhistoriske og rekreative værdier. Forudsætningerne er til stede for at udvikle en naturpark, der vil kunne opfylde Friluftsrådets mærkningsordning, "Danske Naturparker"."

Friluftsrådet er meget positive over for idéen med at lave en Naturpark i dette dejlige kystområde. Friluftsrådets lokale kreds har været med til at starte Naturpark Åmosen op, og har set hvilke gode ting der kan skabes, med bedre adgang og formidling af naturen. Samtidig kan etablering af en naturpark have positive konsekvenser for lokale mindre erhverv og landbrug med lokale fødevarer.

I en naturpark kombineres de stedbundne naturressourcer på en måde, så de samtidig beskyttes og markedsføres under hensyn til en samlet bæredygtighed og diverse lokale interesser. En samlet bæredygtighed handler om, at én form for benyttelse ikke tilsidesætter en anden eller forringer området værdi på sigt. Derfor er processer, hvor lodsejerne høres og inddrages, vigtige. De lokale foreninger, beboere og ildsjæle skal også inddrages. De kender områdernes værdier og ved, hvordan de kan beskyttes, benyttes eller markedsføres, så værdierne bliver synlige for andre og dermed passes på.

Friluftsrådet vil gerne understrege, at en mærket naturpark ikke vil medføre nye restriktioner eller begrænsninger for lodsejere og beboere. Frivillighed er et nøgleord i naturparkarbejdet, og eventuelle tiltag på private jorde vil udelukkende ske på baggrund af frivillige aftaler

mellem kommune og lodsejer. Men netop fordi naturparken er baseret på frivillighed, vil det også være vigtigt at inddrage lodsejere m.fl. så tidligt som muligt i processen, så de bliver oplyst om konceptet og kan medvirke til at udvikle naturparkens indhold, frem for at blive præsenteret for et færdigt produkt sent i processen.

Friluftsrådet glæder sig til at følge den videre proces med naturparken og deltager gerne i udviklingen og med sparring omkring tilgange til arbejdet. Dette både ved Friluftsrådets lokale kreds Sydvestsjælland, samt ved Friluftsrådets sekretariat.

11.1 Det åbne land:

Redegørelse:

"Oplevelser

Det åbne land i Slagelse Kommune indeholder mange og forskelligt artede oplevelser. Nogle af disse udgør fysiske lokaliteter – gravhøje, helligkilder, kirker, herregårde, landsbyer, natur, museer. Andre er fortællinger om begivenheder, personer, legender, anekdoter og meget andet.

Fortællingerne knytter sig tit til fysiske lokaliteter – eksisterende eller for længst forsvundne. Det er vigtigt at få samlet oplevelserne – ikke bare i turismesammenhæng og for Slagelse Kommunes egne borgere, men også for eftertiden. Der skal fokuseres på at få fortalt historierne for at tiltrække både nye borgere og nye gæster."

Oplevelserne bør beskrives i natur- og stifoldere mv., ligesom på hjemmesiden og Friluftsguiden. Friluftsguiden bør dog forsynes med bedre kort, før den kan bruges. Områder som f.eks. Bildsø Skov, Korsør skov og andre naturområder bør beskrives på samme måde som turfoldere.

Der bør etableres spændende udgangspunkter til naturoplevelser, hvor der er parkering og adgang med offentlig transport. Her bør beskrives ture af forskellig længde for børn og voksne, samt faciliteter til ophold. Der bør også laves stier med adgang for barnevogne og kørestole. Ligeledes bør der sættes mere gang i den nye bynære skov Nord for Slagelse og skov ved flere landsbyer.

11.2 Kysten:

Redegørelse:

Her bemærkninger som under 11.1 Det åbne land samt 3.1 Friluftsliv ved vandet.

11.3 Købstæderne:

Redegørelsen, første afsnit under Oplevelser:

"Oplevelser

Købstæderne i Slagelse Kommune indeholder mange og forskelligt artede oplevelser. Nogle af disse udgør fysiske lokaliteter – bygninger, kirker, klostre, torve og pladser, parker, kulturinstitutioner. Andre er fortællinger om begivenheder, personer, legender, anekdoter og meget andet."

En beskrivelse af oplevelserne er på samme vis som i "det åbne land" nødvendig, så alle, både turister, familier og motionister, kan finde rundt og få gode natur- og kulturoplevelser.

11.4 Øerne

Redegørelse, sidste afsnit under Oplevelser:

"Slagelse Kommunes øer er oplevelser i sig selv. Øerne var tidligere små hele samfund, og derfor er der mange oplevelser knyttet til de funktioner, der fandtes på øerne. Nogle oplevelser udgør fysiske lokaliteter, andre er fortællinger om begivenheder, personer, legender, anekdoter og meget andet. Fortællingerne knytter sig tit til fysiske lokaliteter – eksisterende eller for længst forsvundne. "

Her bør der udarbejdes pjecer over øerne med beskrivelse af adgangsveje og spændende natur- og kulturoplevelser.

Friluftsrådets kreds Sydvestsjælland stiller sig gerne til rådighed for en uddybning af vores kommentarer, lokalkendskab eller anden sparring med Slagelse Kommune og glæder sig til det videre samarbejde.

På vegne af kredsbestyrelsen i Friluftsrådet Sydvestsjælland,

Hans Vallentin Stoltz